

**Svenska New Forest Föreningen**

# **HINGSTREGLEMENTE 2021**



**SNF's REGLEMENTE FÖR HINGSTAR I AVEL**

Beslutat av SNFs styrelse 2020-11-17

# SNF's REGLEMENTE FÖR HINGSTAR I AVEL

## INNEHÅLL

	SID
<b>1. Syftet med avelsvärdering av hingstar och hästkontroll</b>	<b>3</b>
<b>2. Avelsvärderingsnämnd</b>	<b>3</b>
2.1 Sammansättning	3
2.1.1 Domare	3
2.2 Arbetsuppgifter	3
<b>3. Avelsvärderingstillfällen</b>	<b>4</b>
3.1 Ordinarie avelsvärdering	4
3.2 Interimistisk besiktning i landet	4
<b>4. Veterinärmedicinskt råd</b>	<b>4</b>
<b>5. Genetiskt råd</b>	<b>4</b>
<b>6. Besvärnsnämnd</b>	<b>5</b>
<b>7. Tillämpning av förvaltningslagen och dataskyddsförordningen</b>	<b>5</b>
<b>8. Ickediskriminering och offentlighet</b>	<b>5</b>
<b>9. Avelsvärdering av hingstar</b>	<b>6</b>
9.1 Krav för avelsvärdering	6
9.2 Individprovning	6
9.2.1 Identitet	6
9.2.2 Härstamning	6
9.2.3 Hälsotillstånd	6
9.2.4 Dopingregler	7
9.2.5 Mått	7
9.2.6 Exteriörbedömning	7
9.2.7 Prestationer	8
9.2.8 Bruksprov	8
9.2.8.1 Löshoppning	8
9.2.8.2 Gångartsprov	9
9.2.8.3 Ridbarhetsprov	9
9.2.8.4 Uppsutten hoppning med ridbarhetsprov	9
9.2.9 Krav för godkänt bruksprov	9
9.2.10 Kvalitetsklasser för individprovning	9
9.3 Avkommeprövning	10
9.3.1 Klasser vid avkommeprövning	11
9.3.1.1 Exteriörförärvning	11
9.3.1.2 Prestationsförärvning	11
9.3.2 Metoder m.m. för fastställande av avelsvärde	12
9.3.3 Avelsvärderingsnämndens beslut	12
9.3.4 Avelsvärderingsbevis	12
<b>10. Krav för att hingstar skall få användas i avel</b>	<b>14</b>
10.1 Betäckningsredovisning	14
10.2. Särskild fruktsamhetskontroll	14
10.3. Redovisning av resultat	14
<b>11. Dispens från gällande regler</b>	<b>14</b>
<b>12. Redovisning av resultat</b>	<b>14</b>
<b>13. Överklagan av avelsvärderingsresultat</b>	<b>15</b>
<b>14. Ansvar för lämnade uppgifter</b>	<b>15</b>
<b>15. Underrättelse om beslut</b>	<b>15</b>
<b>16. Jäv</b>	<b>15</b>
<b>17. Hingstägares skyldigheter och rättigheter</b>	<b>16</b>
<b>18. Defektlista</b>	<b>17</b>

## **1. Syftet med avelsvärdering av hingstar och hästkontroll**

Avelsvärdering av hingstar syftar till att främja kvalitet och utveckling i svensk New Forestavel. Den genomförs med hjälp av individprövning, fruktsamhetskontroll och avkommeprövning. Avelsvärdering ger möjlighet till urval av hingstar i relation till uppsatta produktions- och avelsmål för resp-ras. Resultat från avelsvärdering skapar dessutom underlag för planering, rådgivning och forskning inom hela hästsektorn.

## **2. Avelsvärderingsnämnd**

### **2.1. Sammansättning**

Avelsvärderingsnämnden ansvarar för avelsvärderingen av hingstar. Nämnden skall vid sammanträde bestå av minst tre ledamöter varav en veterinär. Nämndens ledamöter utses årsvis av Svenska New Forestföreningen (SNF) styrelse. Nämnden är beslutför med minst tre av ledamöterna, varav en veterinär, närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Protokoll skall föras vid nämndens sammanträden. Nämndens ledamöter skall ha god kunskap om avelsvärdering och rasen som omfattar nämndens arbete. Avelsvärderingsnämnderna ansvarar för avelsvärdering och genomför värdering av härstamning, exteriör, prestationer, hållbarhet och hälsa.

#### **2.1.1. Domare**

Domare utför avelsvärderingsgrundande bedömningar. Domarna utses av SNF:s styrelse. En domare skall ha dokumenterat god kunskap om de egenskaper och de raser som domaren dömer.

### **2.2 Arbetsuppgifter**

Avelsvärderingsnämnden beslutar om kvalitetsklass. Nämnden äger rätt att ta särskild hänsyn till härstamning eller för rasen särskilt värdefull egenskap vid individprövning. Varje sådant beslut skall i förekommande fall med angivande av motiv meddelas avelsorganisationen. Beslut rörande enskilda hingstars bedömningsresultat uppförs på avelsvärderingsbevis eller exteriörbedömningsprotokoll. Nämnden kan ansöka hos SNF om dispens från gällande bestämmelser avseende bruksprov då nämnden finner detta särskilt motiverat av veterinära skäl. Dispens från bruksprov kan endast erhållas ett år. Det åligger avelsvärderingsnämnden att årligen gå igenom hela hingstbeståndet med avseende på fertilitet, avkommeprövningsresultat och andra omständigheter som rör hingstars avelsvärderingsstatus. Avelsvärderingsnämnden kan i fråga rörande defekt remittera frågan till SH:s veterinärmedicinska råd eller genetiska råd och vid behov besluta om avkommeundersökning för ställningstagande. Avelsvärderingsnämnd kan härutöver vara remissinstans i olika ärenden. Det åligger nämnden att noga följa utvecklingen av rasen, dennes användning och resultat. Minst en gång årligen bör avelsvärderingsnämnden sammanträda med avelsorganisationen för genomgång av aktuella frågor.

## **3 Avelsvärderingstillfällen**

### **3.1 Ordinarie avelsvärdering**

SNF ordnar årligen en avelsvärdering av alla därtill berättigade hingstar. Till ordinarie avelsvärdering kan i tillämpliga fall även hänföras bruksprov.

### **3.2 Interimistisk besiktning i landet**

Efter ansökan från hingstägare eller importör och på dennes bekostnad kan avelsorganisation i samråd med ordförande i avelsvärderingsnämnd föranstalta om interimistisk avelsvärdering av hingst med stamboksberättigad härstamning och som i övrigt uppfyller alla för enligt rasvisa bestämmelser erforderliga krav som berättigar till visning för avelsvärdering i de fall då hingsten p g a force majeure eller skada/sjukdom styrkt av veterinärintyg ej kunnat visas på ordinarie avelsvärdering eller, importerats till landet efter senaste ordinarie avelsvärdering inför aktuell betäckningssäsong. Interimistisk avelsvärdering verkställs på överenskommen tid och plats och på delegation av avelsvärderingsnämnden. Före besiktning skall avelsvärderingsnämndens ordförande tillsammans med SNF:s registrator eller motsvarande gå igenom hingstens formella meriter. Övriga nämnden delges beslut om interimistisk besiktning. Nämnden skall efter genomförd interimistisk besiktning tillställas kopia av avelsvärderingsbevis och beslut. I samband med detta utses en besiktningsnämnd med uppgift att besiktiga hingsten. Denna nämnd skall bestå av tre personer varav en veterinär. Företrädesvis utses ledamöterna inom ordinarie avelsvärderingsnämnd. I undantagsfall kan besiktning utföras av två personer, varav en veterinär enligt ovan. Interimistiskt tillstånd är giltigt till nästkommande ordinarie avelsvärdering.

## **4. Veterinärmedicinskt råd**

SNF är anslutet till Svenska Hästavelserbundets (SH) veterinärmedicinska råd. Veterinärmedicinska rådet är rådgivande i veterinärmedicinska frågor samt utser remissinstans i besvärfrågor av veterinärmedicinsk art. Rådet skall bestå av minst tre ledamöter och utses årsvis av SH:s styrelse. Ledamöterna skall ha hög veterinärmedicinsk kompetens. Minst tre av rådets ledamöter ska delta i rådets yttranden.

## **5. Genetiskt råd**

SNF är anslutet till SH's genetiska råd. Genetiska rådet är rådgivande organ inom SH i genetiska frågor samt utser remissinstans i besvärfrågor av genetisk art. Rådet skall bestå av minst tre ledamöter och utses årsvis av SH:s styrelse. Ledamöterna skall ha hög kompetens i genetiska frågor. Minst tre av rådets ledamöter ska delta i rådets yttranden.

## **6. Besvärsnämnd**

SNF är anslutet till SH's besvärsnämnd. Besvärsnämnden är sista instans inom SNF för prövning av avelsvärderingsnämndernas beslut. Besvärsnämnden utses årligen av styrelsen och skall bestå av minst tre med hästavel väl förtrogna ledamöter, varav en jurist. Besvärsnämnden är beslutsföret med minst tre av ledamöterna närvarande, varav en jurist. Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Besvärsnämndens beslut skall vara skriftliga och innehålla en utförlig redovisning av de uppgifter och skäl som ligger till grund för utgången samt uppgift om vilka som deltagit i beslutet. I de fall som besvärsnämndens beslut går en klagande emot inom ett område som regleras av Statens jordbruksverk skall denne, när beslutet delges, erhålla upplysningar om att beslutet kan överklagas till Statens jordbruksverk.

## **7. Tillämpning av förvaltningslagen och dataskyddsförordningen**

SNF skall i frågor som rör avelsvärdering av hästar tillämpa förvaltningslagen (2017:900) i frågor om parts rätt att få del av uppgifter, om jäv, om motivering av beslut och om underrättelse av beslut. Personuppgifter ska behandlas enligt Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 2016/679 och lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

## **8. Ickediskriminering och offentlighet**

I verksamheten som avelsorganisation ska inte förekomma någon särbehandling av uppfödare, hästhållare eller annan berörd person. Uppgifter om hästens avelsvärdering och moment som ingår i denna skall vara offentliga.

# SNF's REGLEMENTE FÖR HINGSTAR I AVEL

## 9. Avelsvärdering av hingstar

### 9.1 Krav för avelsvärdering

En hingst ska vara minst 3 år gammal. Hingsten skall vara införd i grundstambok avd E. Hingsten ska vara anmäld till avelsvärdering enligt arrangörens anvisningar.

### 9.2 Individprovning

#### 9.2.1 Identitet

Vid individbedömningen skall hingstens identitet kontrolleras mot åberopad identitetshandling/pass. Om tveksamhet föreligger om en hingsts identitet skall nämnden föranstalta om DNA-undersökning eller annan metod även om sådan tidigare utförts.

#### 9.2.2 Härstamning

Hingsten skall vara införd i grundstambok avd E och avseende färg, tecken och härstamning vara berättigad för införande i riksstambok. Båda föräldrarna skall vara införda i Riksstambok Avd I eller Avd EU eller motsvarande av moderlandet godkänd stambok. Härstamningsbedömning skall utföras på basis av all tillgänglig officiell information om föräldrars och närbesläktade hästars egna meriter och deras avkommeprövningsresultat.

#### 9.2.3 Hälsotillstånd

Bedömning av hingstens hälsotillstånd skall omfatta:

- allmän sundhet
- hållbarhet i förhållande till ålder och användningsområde
- frihet från ärftliga defekter enligt defektlistan.

Alla hingstar skall kontrolleras och bedömas avseende defekter som anges i Statens Jordbruksverks föreskrift (SJVFS 2009:28) om djurskyddskrav vid avelsarbete. För diagnos av vissa defekter kan röntgenundersökning krävas. Ett protokoll för genomförd kontroll och bedömning skall nedtecknas och finnas för varje hingst. Hälsobedömning ska ske varje gång en hingst individbedöms. Om en ledamot i avelsvärderingsnämnden kräver det, skall ytterligare undersökning avseende hälsotillståndet genomföras, innan avelsvärderingsnämnden avger sitt ställningstagande.

#### **9.2.4 Dopingregler**

Hingstar som deltar i avelsvärdering får inte utsättas för doping, enligt SvRFs dopingregler, eller andra otillbörliga åtgärder som påverkar hingstens prestationsförmåga eller temperament. Hingstägare är skyldig att meddela ev behandling eller medicinering inför avelsvärdering. Veterinär ledamot i avelsvärderings- nämnd kan utan föranmälan föranstalta om provtagning för dopinganalys.

#### **9.2.5 Mått**

Hingsten mäts avseende mankhöjd och skenbensomfång. Mankhöjd max 148 cm, dock max 146 cm vid tre års ålder.

Svenska Ridsportförbundets (SvRFs) officiella mätintyg godtas ej.

Ponnyn skall vid mätning ställas upp med frambenen parallellt och lodrätt mot marken. Tådelen på framhovarna skall vara vinkelrätt mot ponnyns längdriktning med maximalt 5cm skillnad vad avser framkanten. Båda bakbenen skall vara viktbärande och stå så lodrätt under ponnyn som möjligt. Skillnaden mellan bakhovarna i längdriktning får inte överstiga 15cm. Ponnyns huvud måste hållas i naturligt läge i förhållande till halsen. Hingsten skall behandlas lugnt och tillåtas slappna av. Vid gränsfall skall det finnas möjlighet att göra en ommätning, på ägarens begäran, vid avelsvärderingstillfället. Måttet skall tas på mankens högsta punkt, vilket i tveksamma fall fastställs i samråd med veterinären. Om ponnyn är skodd räknas skons tjocklek (mäts med skjutmått) av från mätresultatet.

Mätman skall vara godkänd av Svenska Ridsportförbundet (SvRF).

I det fall ägare inte är nöjd med resultatet kan ägare under avelsvärderingen begära att hingsten ska ommätas på klinik, oskodd, av SvRF godkänd mätman enligt SNFs instruktioner och mätintyg. Detta sker på ägares bekostnad inom två månader efter avelsvärderingen.

Mätning kan även göras på klinik inom två månader före avelsvärderingen av SvRFs godkänd mätman enligt SNFs instruktioner och mätintyg.

#### **9.2.6 Exteriörbedömning**

Hingsten bedöms exteriört och hingstens konstitution och rörelser skall bedömas och beskrivas i förhållande till hingstens ålder och new forest ponnyns rasstandard. Hingstens rörelser ska även visas på hårt underlag och i frihet. Hingst tilldelas poäng på bedömningsgrupperna: typ; huvud, hals och bål; extremiteter och rörelsernas korrekthet, skritt; trav; galopp. Hingst äldre än 17 år tilldelas ej poäng, endast kvalitetsklass. Om nämnden så önskar kan den adjungera en ledamot att hjälpa till med bedömningen av galoppen.

### 9.2.7 Prestationer

En hingsts sammanvägda prestationer bedöms utifrån resultat från bruksprov eller officiella tävlingar eller en kombination härav, varvid hänsyn skall tas till ålder och användningsområde. Endast resultat från officiella tävlingar och prov får ingå i bedömningen, dvs tävlingar och prov arrangerade och sanktionerade av föreningar anslutna till SH, Svenska Ridsportförbundet eller motsvarande utländsk organisation.

Bruksprovsförrättare utför bedömning av hingstarnas bruksprov.

Bruksprovsförrättare utses årsvis av SNF:s styrelse. En förrättare skall ha god kännedom om rasen, rasstandard och avelsmål. Hingst skall genomgå särskilt bruksprov eller ha tävlingsmeriter motsvarande start i individuellt SM i dressyr, hoppning, fälttävlan eller körning för att vara avelsvärderad.

### 9.2.8 Bruksprov

Löshoppningsprovet utförs vid första avelsvärderingstillfället. Resten av bruksprovet ska utföras vid fem års ålder. Bruksprovet kan genomföras vid högre ålder än ovan angivits tex om:

- Hingsten p g a skada/sjukdom varit förhindrad att avlägga provet tidigare
- Hingsten vid ett tidigare bruksprov underkänts
- Hingsten genomgått avelsvärdering vid högre ålder första gången. Hingsten ska då genomföra bruksprovet och därvid bedömas med hänsyn tagen till hingstens ålder.

Hingst med tävlingsmeriter motsvarande de som krävs för att kvalificera sig för individuell start i SM i dressyr, hoppning, fälttävlan eller körning är befriad från bruksprov. Avkommeprövad hingst kan undantas från bruksprov.

Hingst vars mankhöjd understiger 125 cm genomför inte ridbarhetsprov eller uppsutten hoppning med ridbarhetsprov.

Samtliga ledamöter i avelsvärderingsnämnden behöver ej närvara vid bruksprovets samtliga moment. Bruksprovsförrättarna ingår ej i nämnden utan avlämnar endast poäng och omdömen om hingstarna.

Redan veterinärt godkänd hingst ska startbesiktigas av veterinär innan de uppsuttna proven och mätas avseende mankhöjd och skenbensmått.

I bruksprovet ingår momenten: exteriör, gångarter under ryttare, ridbarhetsprov, löshoppning och uppsutten hoppning med ridbarhetsprov.

#### 9.2.8.1 Löshoppning

Löshoppningsbedömningen ska ske i ridhus, banstorlek ca 20 x 40 m. Löshoppningen skall ske med ett hjälphinder bestående av en bom ca 60 cm över marken (för D-ponny) och en avsprångsbom på samma avstånd framför hindret. Hjälphindret placeras på avstånd framför hindret med för B-ponny 5,70 cm C-ponny 6,30 cm och D-ponny 6,70 cm. Avståndet justeras med hänsyn till hingstens språnglängd. Hindret skall vara av oxertyp utan fyllnad och med bakre bommen 10 cm högre än främre bommen. Avsprångsbom ska finnas 2-3 dm framför hindret. Hingsten ska hoppa fram 2-3 gånger utan hjälphinder och utan oxerns bakre bom. Därefter sker hoppning över hjälphinder och oxer,



begynnelsehöjd ca 60 cm, och efter ca 6 språng bör maxhöjden ha uppnåtts. För D-ponny är maxhöjden 100 cm och maxlängden 90 cm. Måtten är 10 cm mindre för varje kategori av ponny. Ytterligare höjning får ske efter samråd med föraren om domaren anser sig behöva det för en säker bedömning av hingst med hög kapacitet, men hindret får inte längas. Vid löshoppningen sätts ett betyg (skala 1-10) för teknik och förmåga (LH) och ett betyg för temperament och allmänt intryck (TLH).

#### **9.2.8.2 Gångartsprov**

Gångartsprovet omfattar fri skritt på lång tygel, trav under lätttridning med tempoväxlingar och galopp i lätt sits med tempoväxlingar. Hingsten skall vara betslad med tränsbett enl TR II. Hjälpstyglar e dyl är ej tillåtna. Lindor eller damasker är ej tillåtna. Hingsten rids först av egen ryttare och därefter av 1 till 2 testryttare. Taktmässighet, balans, rörlighet, steg respektive språnglängd, bogfrihet, bakbensaktivitet och bärighet bedöms. Hingsten ska röra sig i en för hans ålder och utbildning lämplig form. Ett betyg sätts för varje gångart efter en skala 1-10 (S,T,Ga). Dessutom sätts ett betyg för allmänt intryck (TG) där framåtbjudning, samarbetsvilja och utvecklingsbarhet bedöms.

#### **9.2.8.3 Ridbarhetsprov**

Ridbarhetsprovet utförs i anslutning till gångartsprovet. Hingstarna rids av testryttare i skritt, trav och galopp i för hingstens ålder och utbildningsståndpunkt ändamålsenlig form som därefter betygsätter (skala 1-10) hingstens ridbarhet (RE), temperament (TR) och utvecklingsmöjligheter (TE) .

#### **9.2.8.4 Uppsutten hoppning med ridbarhetsprov.**

Denna genomförs av en testryttare som skall ha särskild kompetens och erfarenhet av unga hingstars hoppteknik och hopp utbildning. Markdomaren ska vara godkänd att bedöma uppsutten hoppning eller ha motsvarande kompetens. Hindertyp och hinderhöjd ska stå i relation till hingstens ålder. Vid bedömningen sätter domarna ett betyg (skala 1-10) för teknik och förmåga (UH), ett för hingstens ridbarhet (RUH), och ett för temperament och utvecklingsmöjligheter (TUH).

### **9.2.9 Krav för godkänt bruksprov**

Inga enskilda betyg under 5 (exteriörbedömningen undantagen). Godkänt bruksprov i Danmark eller Holland jämföras med godkänt särskilt bruksprov.

### **9.2.10 Kvalitetsklasser efter individprövning**

#### **Kvalitetsklass G**

Kan tilldelas hingst, om han är veterinärt godkänd, efter en sammantagen bedömning av hingstens:

- Härstamning
- Exteriör och rörelser
- Bruksprovsresultat (löshoppning eller fullt prov)
- Eventuella egna prestationer på officiella tävlingar, kvalitetsbedömningar, treårstester och utställningar.

Normalt krävs 40 p exteriört (exklusive galopp) och ingen delpoäng under 7 för godkännande men hingstar med lägre exteriörpoäng än 40 kan tilldelas kvalitetsklass **G** om hingsten har andra meriter som nämnden anser väger upp exteriören.

#### **Kvalitetsklass GI (prest)**

tilldelas new foresthingst som uppfyller minimikraven för kvalitetsklass G och uppfyller något av följande villkor:

- varit placerad i officiell tävling på regional nivå kat. B LA hoppning eller dressyr, kat. C o D Msv hoppning, LA dressyr eller enstjärnig fälttävlan.
- varit placerad i kör- eller galopptävling motsvarande SM-klass

#### **Kvalitetsklass 0**

Hingst som ej uppfyller rasvisa krav tilldelas kvalitetsklass 0.

#### **Kvalitetsklass EU**

tilldelas new foresthingst som ej uppfyller kraven för G eller GI men uppfyller moderföreningens, eller annan av moderföreningen godkänd organisation, rasvisa krav som fullt licensierad new forest hingst.

### **9.3 Avkommeprövning**

Då underlag föreligger för att göra en avkommeprövning med tillfredsställande tillförlitlighet, är avelsvärderingsnämnden skyldig att verkställa en sådan, om hingsten uppfyller kraven för lägst kvalitetsklass G.

Avkommeprövning skall genomföras på grundval av avkommornas officiella resultat, vid lägst ett års ålder, från något eller några av följande moment:

- avelsvärdering
- kvalitetsbedömningar
- bruksprov
- officiella tävlingar
- treårstest
- utställningar

För att resultat från dessa prövningsmoment skall kunna tillgodoräknas ska dessa vara avelsvärderingsgrundande. Uppgifter om avkommor som exporterats skall så långt som möjligt ingå i bedömningsunderlaget. Detsamma gäller uppgifter om avkommor i utlandet, till importerade hingstar eller hingstar vars sperma importerats, vars resultat dokumenterats av en utländsk avelsorganisation eller stambokförande förening. För att en bedömning skall tillgodoräknas hingsten, skall prövningstillfället vara godkänt av avelsvärderingsnämnden. Det åligger hingstägaren att självmant inkomma med styrkta uppgifter om avkommornas eventuella utländska meriter för att dessa skall tillgodoräknas hingsten vid avkommeprövningen. I avkommeprövningen

skall ingå en kontroll och bedömning av om avkommorna är bärare av sådana defekter som anges i Statens Jordbruksverks föreskrift (SJVFS 2009:28) om djurskyddskrav vid avelsarbete.

### 9.3.1 Kvalitetsklasser vid avkommeprövning

#### 9.3.1.1 Exteriörförärvning

Hingst som lämnat minst 15 avkommor visade vid lägst 3 års ålder eller betäckt minst 40 ston, de fyra senaste åren ej medräknade, skall avkommeprövas avseende exteriörförärvning. Hingst kan avkommeprövas tidigare om nämnden anser att hans förärvning avviker från rasens medeltal så mycket att hans avelsvärde kan bedömas utan att invänta fler avkommor. Vid bedömningen av exteriörförärvning baseras värderingen enbart på renrasiga avkommor.

Följande kategorier av hingstens avkommor ska redovisas inför avelsvärderingen:

- Avkommornas resultat vid premieringar och utställningar med auktoriserade domare
- Antal i riksstambok införda hingstar
- Antal diplomston
- Antal i riksstambok införda ston med angivande av kvalitetsklass.
- Hänsyn ska tagas till antalet registrerade avkommor under motsvarande tidsperiod.

Efter prövning av exteriörförärvningen tilldelas hingsten någon av nedanstående kvalitetsklasser. Denna kvalitetsklass kan omprövas årligen.

- C (Ext)** Hingst som visat mindre god exteriörförärvning
- B (Ext)** Hingst som visat normal exteriörförärvning
- A (Ext)** Hingst som visat mycket god exteriörförärvning

#### 9.3.1.2 Prestationsförärvning

Hingst som lämnat minst 50 avkommor, vilka är 5 år och äldre skall avkommeprövas avseende prestation med hänsyn tagen till avkommans ålder. Hingst kan avkommeprövas tidigare om nämnden anser att hans förärvning avviker från rasens medeltal så mycket att hans avelsvärde kan bedömas utan att invänta fler avkommor.

Följande kategorier av hingstens avkommor ska redovisas inför avelsvärderingen:

- Tävlingsponnyer i högre klass
- Totalt antal poängtagande avkommor enligt officiell statistik
- Avkommornas resultat vid treårstest och kvalitetsbedömningar
- Hänsyn ska tagas till antalet registrerade avkommor under motsvarande tidsperiod.

Efter prövning av prestationsförvärvningen tilldelas hingsten någon av nedanstående kvalitetsklasser. Denna kvalitetsklass kan omprövas årligen.

- C (Prest)** Hingst som visat mindre god prestationsförvärvning
- B (Prest)** Hingst som visat normal prestationsförvärvning
- A (Prest)** Hingst som visat mycket god prestationsförvärvning
- ELIT** Hingst som vid avkommeprövning visat mycket god förvärvning avseende både exteriör och prestation tilldelas kvalitetsklass **ELIT**. ELIT kan tilldelas hingst postumt, dock senast det år sista fölomgången är 10 år.

### **9.3.2 Metoder m.m. för fastställande av avelsvärde**

Ett avelsvärde fastställs normalt första gången när hingsten genomgått individprövning. Då underlag föreligger för att göra en avkommeprövning med tillfredsställande tillförlitlighet beräknas ett nytt avelsvärde. Detta justeras efter hand som antalet avkommor med bedömningsbara resultat ökar. Ju större och säkrare avkommeunderlag som finns tillgängligt desto mindre hänsyn skall tas till härstamnings- och individprövning. Beräkning av avelsvärde ska grunda sig på andel avkommor bedömda i viss kvalitetsklass eller enkla medeltal. Därvid skall hänsyn tagas till antal födda föl eller antal betäckta ston. Hingstar som avelsvärderats enligt rasvisa bestämmelser tilldelas en avelsvärdesklass på grundval av individ och/eller avkommeprövning. Avelsvärdesklassen kan tidsbegränsas, samt höjas eller sänkas. Vilka avelsvärdesklasser som tillämpas inom en ras avgörs av rasvisa bestämmelser. Hingstar som godkänns enligt rasvisa bestämmelser utan någon bedömning av prestation kan endast tilldelas den lägsta godkända individklassen för rasen. Hingstar som godkänns enligt rasvisa bestämmelser vid interimistisk besiktning tilldelas avelsvärdesklassen INT fram till nästa ordinarie avelsvärdering för rasen.

### **9.3.3 Avelsvärderingsnämndens beslut**

Avelsvärderingsnämnden kan lämna ett muntligt beslut om resultatet av individprövningen eller avkommeprövningen när sista provningsmomentet är slutfört. Ett skriftligt beslut med resultat från individprövningen och/eller avkommeprövningen samt avelsvärderingsbeviset i original skall tillsändas berörd hingstägare omgående efter nämndens beslut. Beslutet skall innehålla en motivering, datum för beslutet samt besked om hur överklagande till SH:s besvärsnämnd kan ske. Ovan gäller även när nytt beslut om avelsvärdering har fattats.

### **9.3.4 Avelsvärderingsbevis**

Avelsvärderingsbevis utfärdas av avelsvärderingsnämnden och tilldelas hingsten när denne genomgått fullständig individprövning eller avkommeprövning. För hingstar som ej genomfört alla moment i

avelsvärderingen utfärdas ett protokoll vid påbörjad avelsvärdering. Avelsvärderingsbeviset skall grunda sig på senaste meddelade beslut om avelsvärdering och skall innehålla följande uppgifter om hingsten:

- identitetsnummer
- namn
- ras
- härstamning
- signalement
- uppfödare
- nuvarande ägare
- resultat av exteriörbedömning
- mått
- prestationer
- hälsotillstånd
- nedärvning av defekter i förekommande fall
- resultat från avkommeprövning i förekommande fall
- sammanfattande avelsvärdesklass

Beviset skall även innehålla uppgifter om utfärdare och plats och datum för beslut. Kopior av avelsvärderingsbeviset skall arkiveras på SNF:s kansli.

## **10. Krav för att hingst skall få användas i avel**

För att hingst skall få användas för avel krävs att hingsten är DNA-testad, konstaterad vara negativ för PSSM1, att importerade hingstar i Sverige genomgått CEM-test med negativt resultat, att tidigare års betäckningsrapporter och fölredovisningar redovisats, att hingst ej nedärver defekt (vissa undantag förekommer se SJVFS 2009:28). För hingst i seminverksamhet gäller dessutom att dessa omfattas av SJV:s föreskrifter för semin. Avelsorganisation kan dessutom själva ställa upp regler för olika typer av betäckningslicenser etc vilket inte regleras av detta reglemente.

### ***10.1 Betäckningsredovisning***

Hingstens samtliga betäckningar ska rapporteras till SNF. Fullständigt ifyllda betäckningsrapporter måste redovisas senast den 30 september årligen till hingstrapporteringansvarig i SNF. För varje hingst ska redovisas vilka ston som betäckts under året. Resultatet av betäckning ska vara inrapporterad av stoägaren till SNF senast den 30 september året efter betäckning.

### ***10.2 Särskilt om fruktsamhetskontroll***

Enligt moment "Betäckningsredovisning" i detta reglemente skall hingstägare senast 30 september varje år för varje hingst redovisa vilka ston som betäckts under året. Sammanställda resultat skall granskas av SNF samt ordförande och veterinärledamot i aktuell avelsvärderingsnämnd. I enlighet med defektlistan föranleder lägre fölningprocent än 40 särskild kontroll av betäckningsredovisning och beslut om spermaundersökning eller eventuell annan undersökning. Även hingstar med årligen upprepad fölningprocent under 50 kan föranleda beslut om särskild undersökning eller utredning. Erhållna undersökningsresultat redovisas för avelsvärderingsnämnden i sin helhet, vilken har att fatta beslut om ytterligare åtgärder i form av vidare undersökningar, begränsningar i användningen eller tagande ur avel.

## **11. Dispens från gällande regler**

Avelsvärderingsnämnden eller hingstägare kan ansöka om dispens från gällande krav om särskilda skäl föreligger. Över sådan dispensansökan skall alltid avelsvärderingsnämndens och i förekommande fall bruksprovsnämndens ordförande samt avelsorganisation beredas tillfälle att yttra sig. Beslut om dispens fattas av SNF:s styrelse.

## **12. Redovisning av resultat**

SNF är ansluten till SH:s avelsdatas "Blå Basen" för officiell publicering av hingstars kvalitetsklasser årligen samt tillkännage samtliga för avel godkända hingstar med resultat både vad avser enskilda hingstars avkommeresultat och

övergripande rasstatistik. Information om för avel godkända hingstar presenteras också i föreningens tidning samt på hemsida.

### **13. Överklagan av avelsvärderingsresultat**

Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas. Ett beslut överklagas skriftligt. I skrivelsen skall klaganden ange vilket beslut som överklagas, den ändring i beslutet som han begär och de omständigheter han åberopar till stöd för sin begäran om ändring. Skrivelsen skall vara SNF tillhanda inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. Inom SNF remitteras överklagan för yttrande till den avelsvärderingsnämnd som bedömt hingsten samt vid behov även yttrande från veterinärmedicinskt och/eller genetiskt råd. SH:s besvärdsnämnds beslut skall grunda sig på vad handlingarna innehåller och vad i övrigt framkommit i ärendet. SH:s besvärdsnämnd är SNFs sista beslutande instans i överklagningsärenden. Eventuellt beslut om ombedömning verkställs efter anvisningar från SNF:s kansli. Klaganden eller annan berörd skall underrättas om innehållet i nämndens beslut och om hur han kan överklaga det. Besvärdsnämndens handlingar skall omfatta själva överklagan samt till SNF inkomna remissyttranden.

### **14. Ansvar för lämnande av uppgifter**

SNF ansvarar inte för att uppgifter i skriftliga handlingar, som har lämnats in till SNF, är riktiga, fullständiga och stämmer överens med verkligheten. Inte heller för sådana uppgifter i den mån de tagits in i register.

### **15. Underrättelse om beslut**

En sökande, klagande eller annan part skall underrättas om innehållet i det beslut varigenom besvärdsnämnden avgör ärendet. Parten behöver dock inte underrättas om det är uppenbart obehövligt. Om beslutet går parten emot och kan överklagas, skall han underrättas om hur han kan överklaga det. Se vidare punkt 13

### **16. Jäv**

Förvaltningslagen (SFS 2017:900) § 16, 17 och 18 tillämpas vid avelsvärdering av hingstar.

#### **Förvaltningslagens regler beträffande jäv:**

**16 §** Den som ska handlägga ett ärende är jävig om

1. han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
2. han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
3. han eller hon har medverkat i den slutliga handläggningen av ett ärende hos en annan myndighet och till följd av detta redan har tagit ställning till frågor som

myndigheten ska pröva i egenskap av överordnad instans, eller

4. det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse, ska myndigheten bortse från jäv.

**17 §** Den som är jävig får inte ta del i handläggningen av ärendet och inte heller närvara när ärendet avgörs. Han eller hon får dock utföra sådana uppgifter som inte någon annan kan utföra utan att handläggningen försenas avsevärt.

**18 §** Den som känner till en omständighet som kan antas göra honom eller henne jävig ska omedelbart anmäla detta till myndigheten.

En myndighet ska pröva en jävsfråga så snart som möjligt.

Den som jävet gäller får ta del i prövningen av jävsfrågan endast om det krävs för att myndigheten ska vara beslutsför och någon ersättare inte kan kallas in utan att prövningen försenas avsevärt.

Exempelvis föreligger jäv då:

- Domare, dennes make/maka/sambo eller dennes nära släkting (föräldrar, barn eller syskon) ägt, tränat eller under längre tid haft aktuell häst uppstallad.
- Domare under de senaste 5 åren varit ägare till aktuell hästs far eller mor.
- Domare anser sig själv jävig.

## **17. Hingstägares skyldigheter och rättigheter**

Hingstägare har rätt att på de grunder som anges i momentet "Överklagan av avelsvärderingsresultat" överklaga beslut eller enligt momentet "Dispens från gällande regler" söka dispens. Hingstägare kan däremot ej ställa ekonomiska anspråk på SNF föranledda av resultat i avelsvärderingen eller eventuella felaktigheter i densamma. Det är varje hingstägares skyldighet att känna till och följa de föreskrifter och regler som utfärdats av SJV och avelsorganisation som reglerar avelsvärdering av hingstar om vederbörande hingstägare önskar delta i avelsvärdering. Det är hingstägarens skyldighet att i samband med anmälan av hingst för avelsvärdering lämna så fullständiga och riktiga uppgifter som möjligt. Ej utelämna någon information som kan påverka bedömningen av aktuell hingst såsom dolda fel, pågående medicinering, utförd operation eller behandling. I samband med hästagarförsäkrans skall hingstägare intyga att otillbörlig medicinering eller behandling ej skett. Det är varje hingstägares skyldighet att till avelsorganisationen rapportera ev förändringar i ägarskap eller ort för utstationering av hingst under betäckningssäsong. En hingstägare skall så snart stoägaren fullgjort sina skyldigheter enligt det mellan parterna ingångna avtal om betäckning av stoet till stoägaren överlämna språngsedel i undertecknat skick. Innehavare av hingst som inte följer bestämmelser i detta reglemente eller ej erlägger de avgifter som SNF:s



styrelse beslutat om kan vägras en rättighet, som följer av detta reglemente, eller drabbas av återkallelse av sådan rättighet för viss tid eller tills vidare (uteslutning). Beslut om uteslutning fattas av SNF:s styrelse efter det att berörd hingstägare underrättats av SNF om förhållandet och givits möjlighet att förklara aktuella omständigheter och fullgöra sina skyldigheter. Resultaten för avkommorna till de hingstar som inte uppfyller reglerna § 10 i detta reglementet är inte avelsvärderingsgrundande. Alla hingstar skall visas i tråns av person över 16 år.

## 18. Defektlista

Fynd vid veterinärbesiktning av hingstar vid avelsvärdering och hur dessa bör påverka avelsvärderingsresultatet

### Beteckningar:

kass för avel	- defekter som medför att hästar inte får användas för reproduktion enligt SJVFS 2009:28
kass	- medför kassation, som ett rasvist krav, såvida inte annat anges i rasvisa bestämmelser
1	- fel av betydelse men som kan vägas upp av andra förtjänster, rapporteras
2	- saknar veterinärmedicinsk betydelse
rapp	- skall meddelas i kritiken och antecknas på avelsvärderingsbeviset.

(Fel som medför kassation samt fel av betydelse skall alltid rapporteras).

<b>Fynd</b>	<b>Beteckning</b>
Glosöga	2, rapp
Bettfel (över-, under- bett)	kass för avel. Dock accepteras mindre över- underbett, dvs då framtändernas tuggytor möts till en del. Flera undersökningstillfällen erfordras vid gränsfall.
Fång, ponny	kass
Fång, stor häst	1
Stora exteriöra avvikelser i benaxlar	kass
Överben	2. Vid överben på skenben-griffelben och ej lednära
Uppdrivna kotor utan några ledförändringar	2
Ledgallor	vid behov utredning med bl a röntgen av aktuell led
Osteochondros	kass för avel.
Strålbenshälta	kass för avel.

Spatt	kass för avel. rapp. För äldre hingstar med tävlingsprestationer men med röntgen diagnosticerad spatt - rapp.
Ringkota	kass - verifierad med röntgen.
Patellaupphakning	kass för avel.
Patellaluxation	kass för avel.
Cervical vertebral malformation (CVM)	kass för avel
Subluxation i kronled	2
Tuppsspatt	kass.
Påtagligt vida, platta hovar	kass.
Påtagligt små, trånga hovar	kass.
Hovbroskförbening grav/tidig	kass för avel
Bockhov	kass vid nygodkännande. 1 vid förlängt tillstånd.
Påtagligt dålig hornkvalitet	kass.
Man- och svansskorv, med kroniskt förlopp	kass för avel.
Allergiska eksem/ sommareksem	kass för avel.
Mugg, kallblod	kass (vid måttlig - kraftig utbredning).
Mugg, övriga	1 (vid upprepade tillfällen).
Rasp, kallblod	kass (vid måttlig - kraftig utbredning).
Klapphingst/kryptorchism	kass.
Testiklar med avvikande storlek	vid kraftigt avvikande storlek (>50%) - kass för avel mer än 25 %, spermaprov – rapp.

Testikel med lägesfel i pungen	kass – om testikeln ej går att lägerätta och förblir i rätt läge
Båda testiklarna med lägesfel.	kass – om testiklarna ej går att lägerätta och förblir i rätt läge
Testiklar med kraftiga konsistensavvikelse	kass.
Testiklar med traumatiska skador/inflammation	rapp, spermaprov.
Pungbråck	kass för avel.
Pungbråck, traumatisk	rapp - utredning och rapportering, uppföljning av operationsberättelse (ruptur av tunica vaginalis).
Navelbråck	kass för avel
Luftsnappning	1
Kvickdrag	kass för avel
Struppipning	kass för avel. Biljud vid bruksprov skall utredas på klinik.
Krubbitning	1
Vävning	1
Lynnesfel	kass.

Hingstägare har rapporteringsskyldighet, enligt SJV:s föreskrift om djurskydds krav vid avelsarbete, om hingst har defekt eller nedärver defekt under tid då hingst verkar i avel. Olika veterinärmedicinska fynd av betydelse för djurskyddet – utredning och eventuell kassation. Hingst som är anlagsbärare av genetisk defekt t ex myotoni, cerebellär hypoplasia (slinger), HYPP, OLWS, SCID, PSSM, GBED, HERDA, JEB s.k. ”krumma föl”- kasseras för avel. Förekommer defekt av betydelse, rapporterad efter ordinarie avelsvärdering, kan hingsten återkallas för ny undersökning och omvärderas. För äldre hingstar gäller att hänsyn skall tagas till ålder och utförda prestationer.

Fertilitetskrav = ej under 40 % dräktighet (15 ston eller fler betäckta). Lägre dräktighetsprocent föranleder utredning med bl. a spermaprovtagning.